

EUROPEAN CLUSTER
COLLABORATION PLATFORM

European Year of Skills: Talent for the twin transition

Summary

EU Clusters Talks
14 June 2023, 8:30 – 10:00 CET

An Initiative of the European Union

EVROPSKÝ ROK DOVEDNOSTÍ: TALENT PRO DVOJÍ PŘECHOD

SHRNUTÍ

European Cluster Collaboration Platform zorganizovala přednášku EU Clusters Talk, která proběhla 14. června 2023, 08:30-10:00, kde se diskutovalo o programech a iniciativách pro rekvalifikaci a potřebných dovednostech pro dvojí přechod, a také o kompetencích manažerů klastrových organizací.

Program přednášky:

Moderátorka: Jennifer Baker

1. Novinky z ECCP
2. Pakt o dovednostech - **Daniela Santopolo**, Policy Officer, DG GROW, European Commission
3. ERASMUS+ stáže: Klastrové organizace jako hostitelé - **Vito Borrelli**, Team Leader, DG EAC, European Commission
4. Erasmus pro mladé podnikatele: **Katerina Nejdlova**, Team Leader, DG GROW, European Commission
5. Panelová diskuze – **Carolina Garcés**, Project Manager, Mobile Heights, **Delphine Descorne-Jeanny**, President, Cluster NOGENTECH, **Elin McCallum**, Director, Bantani Education, **Jakub Grodecki**, Policy & Project Manager, EURASHE
6. Možnosti financování – **Nina Hoppmann**, ECCP

Klíčová sdělení

- Klustry mohou podnikům pomoci identifikovat potřeby a nedostatky a společně se zúčastněnými stranami v oblasti vzdělávání navrhnout školení na míru.
- Podnikatelské dovednosti jsou základem pro ekologický a digitální přechod napříč odvětvími a měly by být podporovány.
- Neměli bychom myslet jen na školení na vysoké úrovni, ale také na operativní školení, které nabízí například francouzská école de production.
- Univerzity se musí zapojit do dialogu. Ty již nyní pracují na tom, aby se jejich programy oddělily a nabízely dovednosti v menších vzdělávacích složkách.
- Experimentální učení nabízí nový přístup a dokáže přizpůsobit učení konkrétním podmínkám lidí.
- Zatímco v jednotlivých odvětvích existují specifické nedostatky v dovednostech, zastřešující demokratická kultura a posílení postavení žen jsou důležité ve všech ekosystémech.

1. Novinky z European Cluster Collaboration Platform

Nina Hoppmann, člen ECCP

- Přehled o nadcházejících [Clusters meet Regions workshopech](#).
- [Matchmakingová akce v Singapuru](#), 30. října 2023.

- [Trend Universe](#) – novinka pro „Pro Users“ napomáhající rozumět budoucím trendům a vytvářet klastrové strategie.
- Výzva k vyjádření zájmu o členství ve [Společenství pro praxi Průmysl 5.0](#).
- Enterprise Europe Network [pořádá setkání s malými a středními podniky](#), které nabízejí úspory energie a energeticky účinná řešení dne 22. června.
- [Konzultační schůzka](#) k iniciativě Komise na posílení evropského správního prostoru.

2. Pakt o dovednostech a Zákon o čistě nulovém průmyslu

Daniela Santopolo, Policy Officer, DG GROW, European Commission

Daniela Santopolo představila Pakt o dovednostech a Zákon o čistém nulovém průmyslu, dvě iniciativy, které řeší nedostatek dovedností na jednotném trhu. Vysvětlila, že více než 70% evropských podniků uvádí, že nedostatek dovedností brání jejich investicím, a každý čtvrtý malý a střední podnik v celé EU má problém najít kvalifikované zaměstnance. Očekává se, že přechod na ekologickou ekonomiku ovlivní 35-40 % všech pracovních míst, což vyžaduje rozsáhlé úsilí o zvyšování a rekvalifikaci. K řešení těchto výzev zahájila Evropská komise Pakt o dovednostech, která má mobilizovat soukromé a veřejné subjekty k přijetí konkrétních opatření na zvýšení kvalifikace evropské pracovní síly. Do dnešního dne bylo zahájeno 18 rozsáhlých partnerství, která sdružují různé zúčastněné strany s cílem usnadnit účinná opatření na zvyšování a obnovu kvalifikace, a k paktu se připojilo více než 1 500 podpisů ze všech členských států a odvětví, přičemž třetina z nich přijala konkrétní závazky. Kromě toho pakt nabízí přístup k podpoře ze strany EU, která poskytuje vytváření sítí, znalosti a pokyny na podporu různých zúčastněných stran.

Další iniciativou zaměřenou na řešení nedostatku kvalifikovaných pracovníků je Zákon o čistém nulovém průmyslu. Ten zavádí rámcové podmínky pro rozvoj odvětví s čistě nulovou technologií a zvyšování výrobních kapacit. Vzhledem k tomu, že čisté nulové technologie vyžadují mnoho kvalifikovaných pracovníků, zaměřuje se kapitola V zákona na zvyšování kvalifikace pro vytváření kvalitních pracovních míst. Cílem je vytvořit akademie ve formě projektů, které by navrhovaly vzdělávací obsah za přispění průmyslu, vzdělávání a poskytovatelů odborné přípravy, nabízely vzdělávací obsah zainteresovaným poskytovatelům vzdělávání a zaváděly učební průkazy pro usnadnění transparentnosti dovedností. Prvním příkladem je Evropská akademie pro baterie, která začala fungovat. Dále se plánují akademie pro solární energii, vodík a suroviny. Kromě toho bude existovat platforma Net-Zero Industry Platform, která se bude zabývat specifickými úkoly, včetně dovedností, a monitorovat akademie.

3. ERASMUS+ stáže: Klastrové organizace jako hostitelé

Vito Borrelli, Team Leader, DG EAC, European Commission

Vito Borrelli vysvětlil stáž Erasmus+, která je cennou příležitostí pro podniky, malé a střední podniky a začínající podniky, jak se zapojit do vysokoškolského vzdělávání. Tyto stáže jsou k dispozici studentům různých akademických úrovní i mladým absolventům a mohou trvat od 2 do 12

měsíců, přičemž prostřednictvím virtuální spolupráce je možný i kratší pobyt. Zdůraznil, že stážistu může přijmout jakýkoli typ zaměstnavatele, včetně malých a středních podniků, začínajících podniků nebo klastrů. Tento program Erasmus+ každoročně financuje více než 100 000 grantů, které pokrývají cestovní náklady a diety.

Vito Borrelli poukázal na výhody, které společně přináší stážista:

- Stážisté mohou poskytnout nový mezinárodní pohled, inovativní nápady a aktivní podporu.
- Jejich přítomnost zvyšuje nadšení a posiluje konkurenceschopnost a inovační kapacitu.
- Pochopení domácí kultury stážisty může otevřít dveře k novým tržním příležitostem a rozšířit dosah podnikání.
- Zaměstnavatel získá rozšířené kompetence v dalších jazycích a aktuální dovednosti v oblasti IT.

Při hledání potenciálních stážistů může pomoci internetová stránka spolufinancovaná EU, na které lze najít nabídky stáží pro vhodné uchazeče.

4. Erasmus pro mladé podnikatele

Katerina Nejdlova, Team Leader, DG GROW, European Commission

Katerina Nejdlova představila program Erasmus pro mladé podnikatele, který podporuje ambiciózní podnikatele v Evropě tím, že jim poskytuje cenné dovednosti a znalosti pro zahájení a provoz malých podniků. Program je částečně financován Evropskou komisí. Skrze tento program spolupracují noví podnikatelé, kteří buď plánují založit vlastní podnik, nebo jsou ve stadiu raného rozvoje, s podnikateli, kteří mají alespoň 3 roky zkušeností, po dobu 1 až 6 měsíců. Noví podnikatelé tak získávají praktické školení, rozvíjejí své podnikatelské dovednosti, rozšiřují své znalosti o podnikání a budují síť spoluprací přímo s hostitelským podnikatelem. Hostující podnikatelé získávají zase čerstvé pohledy, nové nápady a potenciálně objevují zahraniční tržní příležitosti. Program také otevírá dveře pro navazování kontaktů a zakládání dlouhodobých obchodních partnerství.

Katerina Nejdlova vysvětlila, že program Erasmus pro mladé podnikatele podporuje výměnu mezi rovnocennými partnery, spíše než tradiční stáže. Poskytuje podporující a spolupracující prostředí pro ambiciózní podnikatele, kteří získávají praktické zkušenosti a cenné poznatky od zkušených podnikatelů. Několik absolventů sdílí své úspěšné příběhy online a slouží jako inspirace. Dosud proběhlo více než 11 300 výměn. Zdůraznila, že neexistují žádné termíny pro podání přihlášky a žádná omezení v oblasti podnikání, pro kterou lze žádat.

5. Panelová diskuze

Panelisté představili své různé aktivity a přístupy k rekvalifikaci a zdokonalování dovedností, sadu dovedností potřebných pro zelený a digitální přechod a příležitosti, které iniciativy jako "Pakt o dovednostech" nabízejí zainteresovaným stranám v oblasti vzdělávání a školení.

Carolina Garcés, ze švédského IT klastru, vysvětlila, že ve Švédsku budou v příštím roce potřebovat mnoho odborníků v oblasti IT. Společně s regionem vyvinuli projekt nazvaný Co-Skill, kde klaster pomáhá firmám identifikovat potřeby a mezery. Analyzovali potřeby z obchodního hlediska a strategie pro digitální transformaci, a vytvořili na míru šité školení ve spolupráci s univerzitami a odbornými středisky. Tímto způsobem bylo vyškoleny více než

2 000 osob z více než 200 společností, například v oblastech umělé inteligence, kybernetické bezpečnosti, správy dat a vedení. Navíc zdůraznila, že služby digitálních společností byly vysoko vyhledávané během covidové pandemie, a proto hluboce technologické podniky školily výrobní společnosti v digitálních řešeních. Carolina zdůraznila důležitost strategického myšlení a povzbudila firmy, aby prozkoumaly, jak mohou technologie využít ve svých operacích.

Delphine Descorne-Jeanny vysvětlila nový typ vzdělávací možnosti ve Francii, tzv. "école de production", soukromou školu pro mladé lidi ve věku 15-17 let. Tato škola se zaměřuje na praktické dovednosti a podporu rozvoje dovedností u studentů. V roce 2021 klastr rozhodl o otevření této školy, protože jim chyběly mladé nadějně talenty se zájmem o stroje a výrobu. Studenti zde trénují s reálnými stroji, které jsou subdodávány od společností. Delphine hovořila o nutnosti zahrnout tuto provozní školení také do iniciativ jako je "Pakt o dovednostech", aby bylo možné udržet výrobní schopnosti v Evropě.

Elin McCallum vysvětlila, jak podnikatelské dovednosti umožňují řídit zelený a digitální přechod napříč sektory. Jejich organizace vytvořila komunitu nazvanou "EntreComp" s cílem vybudovat synergie mezi zúčastněnými subjekty v oblasti vzdělávání, kteří mají zájem o podnikatelské dovednosti. Zdůrazňuje rozmanitost partnerů, kteří mají zájem začlenit tyto dovednosti, například kreativitu, iniciativu, plánování a řízení, finanční gramotnost, do svých sektorů, a důležitost spolupráce a sítí, přičemž klastry hrají klíčovou roli při usnadňování těchto propojení.

Jakub Grodecki, který na tomto panelu zastupuje politiku vzdělávání, sdílel pohled na vývoj ve vysokém školství. Univerzity uznávají potřebu zapojit se do debaty a snaží se zrušit izolaci svých programů, aby mohly nabídnout dovednosti ve formě menších vzdělávacích složkách. Jako příklad zmínil projekt PACK Alliance, který se zaměřuje na potřeby plastikářského průmyslu. V tomto konkrétním případě se pracovalo na oficiálním certifikátu dovedností na konci vzdělávacích programů, který by byl uznáván v různých zemích. Dalším příkladem je digitální škola univerzity v Amsterdamu, která přijímá studenty, kteří nejsou zapsáni do konkrétních digitálních kurzů. Pokud jde o Pakt o dovednostech, zmínil, že vysoké školy aplikovaných věd hrají velkou roli při spojování propasti mezi akademickými znalostmi a aplikací v reálném světě.

Torsten Urban reprezentoval klastr plastikářského průmyslu v Německu a odborné středisko pro vzdělávání zaměřené na obsluhu strojů. Představil projekt STEP2LAB, kde cílovou skupinou jsou mladí vězni ve věku mezi 17 a 20 lety. Vzdělání je systematicky navrženo tak, aby odpovídalo potřebám průmyslu, spojující tržně orientované vzdělávání s procesem resocializace. Torsten Urban zdůraznil také důležitost strategického myšlení, zejména pro mladé jedince, a upozornil na to, že technické práce se stávají stále složitějšími. Elin McCallum potvrdila potřebu zvýšit dovednosti mladých lidí a poskytnout jim porozumění, jak podnikat. Jde o skvělou příležitost integrovat do programů více experimentálního učení. Odkázala na projekt, kde spolupracují s malými a středními podniky a politickými rozhodčími o tom, jak začlenit tento experimentální přístup do jejich práce a přidat tak hodnotu ke sektorovému vzdělávání.

Carolina zdůraznila, že klastry hrají zásadní roli v této komplexní agendě, protože mohou propojit a zastupovat malé a střední podniky. Tyto podniky často uvádějí, že mají problémy s přitahováním talentů nebo s jejich udržením na vedoucích pozicích. Mladí lidé často

upřednostňují práci ve velkých společnostech. Odborné vzdělávání může pomoci zkrátit dobu od juniorních až po seniorní pozice, aby se pracovníci mohli rychleji posunout ve firmě.

Pokud jde o příležitosti díky Paktu o dovednostech, Daniela Santopolo vysvětlila, že Pakt se otevřel ukrajinským subjektům jako důsledek války. Iniciativa podporuje účast malých a středních podniků a střešních organizací. Jakub Grodecki dodal, že existuje velké množství událostí, které nabízejí možnosti sítění a zapojení se do Paktu o dovednostech. Navíc má EURASHA komunitu dovedností, která také nabízí možnosti spolupráce.

Delphine Descorne-Jeanny zmínila, že z pohledu francouzských výrobních společností jsou nejpotřebnějšími dovednostmi inženýrství, průmyslový design, technici a operátoři, elektronika, přídavná výroba a automatizace. Torsten Urban dodal, že pro plastikářský průmysl je důležité porozumění technickým procesům a substitucím za ekologičtější materiály.

Carolina Garcés hovořila o třech úrovních dovedností pro digitální transformaci. První úroveň je specializované dovednosti pro tvorbu produktů a služeb; druhá úroveň zahrnuje dovednosti v oblasti softwaru, elektronického obchodu a umělé inteligence; a třetí úroveň jsou obecné dovednosti pro každodenní použití, například práce s digitálními informacemi. Jakub Grodecki dodal, že základním aspektem demokratické kultury pro dvojí přechod je zkoumání toho, jak se změny propojují se společností.

Katerina Nejdlova zdůraznila, že programy jako "Erasmus pro mladé podnikatele" mají velmi různorodé účastníky. Lidé se těmto programům připojují, protože chtějí prozkoumat a změnit svou kariéru. Carolina Garcés a Torsten Urban potvrdili, že manažeři klastrů nadále pokračují ve svém vzdělávání. Musí se seznámit s technickými znalostmi svých firem a projektů.

Na závěr panelu Carolina Garcés, Elin McCallum a Katerina Nejdlova zdůraznily potřebu posílení žen, zejména v digitální oblasti. Katerina Nejdlova odkázala na projekt ESTEAM, který má za cíl podporovat ženy ve volbě těchto kariér.

6. Možnosti financování

1. [Assessing and strengthening the complementarity between new technologies and human skills](#); Opening on 4 October 2023
2. [Strengthen economic fairness and resilience of active labour market policies and address high unemployment](#); Opening on 4 October 2023
3. [Skills and Education Guarantee Pilot](#); Deadline on 30 June 2027
4. Opportunities for SMEs: Calls from Euroclusters; published on [European Cluster Collaboration Platform](#)